

Informatīvais ziņojums

„Par pārrobežu sadarbības stiprināšanu Latvijas – Lietuvas Starpvaldību komisijā”

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2016.gada 5.aprīļa sēdes protokola Nr.16 24.§ 3.3.apakšpunktu, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (turpmāk – VARAM) ir sagatavojusi informatīvo ziņojumu par pārrobežu sadarbību Latvijas – Lietuvas Starpvaldību komisijā (turpmāk – Latvijas – Lietuvas SVK) 2017.gadā un turpmāko darbību 2018.gadā.

1. Situācijas raksturojums

Lai veicinātu sociālekonomisko attīstību un kopēju stratēģisko mērķu sasniegšanu, kā arī sekmētu reģionu sadarbību specifisko pierobežas teritoriju problēmu risināšanā un sadarbības virzienu noteikšanu, ir izveidota Latvijas – Lietuvas SVK. Latvijas pusē Latvijas – Lietuvas SVK darbu koordinē VARAM, savukārt, Lietuvas pusē – Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrija.

1999.gada 10.septembrī Paņevēžā tika parakstīts Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgums par pārrobežu sadarbību. Saskaņā ar šī līguma 5.pantu, tika izveidota Latvijas – Lietuvas starpvaldību pārrobežu sadarbības komisija.

Latvijas – Lietuvas SVK ietvaros darbs notiek šādās izvirzītajās jomās – transports, vide, nodarbinātība, kultūra, kā arī robežas šķērsošanas jautājumi. Pēdējā Latvijas – Lietuvas SVK sēde notika 2015.gada 3. – 4.decembrī Viļņā, Lietuvā, par ko tika sagatavots un Ministru kabineta 2016.gada 5.aprīļa sēdē izskatīts informatīvais ziņojums „Par pārrobežu sadarbības stiprināšanu Latvijas – Lietuvas Starpvaldību komisijā”.

Atbilstoši Latvijas – Lietuvas SVK nolikumam nākamā Latvijas – Lietuvas SVK sēde bija jāorganizē Latvijas pusei. 2016.gadā SVK sēde netika organizēta, ņemot vērā, ka Lietuvā notika Seima vēlēšanas, kā arī Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrija informēja, ka nav steidzamu jautājumu, kurus nepieciešams izskatīt Latvijas – Lietuvas SVK sēdē. 2017.gadā VARAM panāca vienošanos ar Lietuvas Iekšlietu ministriju par nākamās Latvijas – Lietuvas SVK sēdes organizēšanu 2017.gadā Latvijā.

2017.gada 11.oktobrī Ministru kabinets apstiprināja rīkojumu Nr.567 „Par Latvijas Republikas pārstāvju grupu Latvijas - Lietuvas starpvaldību pārrobežu sadarbības komisijā”, ar kuru tika atjaunots Latvijas Republikas pārstāvju grupas sastāvs. Kārtējā Latvijas – Lietuvas SVK sēde notika 2017.gada 18.oktobrī Tērvetes novada Kronaucē, Latvijā.

2. Latvijas-Lietuvas SVK 4.sēdes norise 2017.gada 18.oktobrī Tērvetes novada Kronaucē (Latvija)

Latvijas – Lietuvas SVK sēdē **2017.gada 18.oktobrī** Latvijas delegāciju vadīja VARAM parlamentārais sekretārs Jānis Eglīts, savukārt Lietuvas delegāciju vadīja Lietuvas iekšlietu viceministrs Giedrus Surplis (*Giedrius Surplys*). Sēdē piedalījās Latvijas un Lietuvas nozaru ministriju un reģionu pārstāvji, kā arī Latvijas vēstnieks Lietuvā Einars Semanis un Lietuvas vēstniecības Latvijā padomniece Jurgita Binkiene (*Jurgita Binkienė*).

Latvijas – Lietuvas SVK sēdē tika parakstīts aktualizētais SVK nolikums, kā arī tika izskatīti abām valstīm aktuālie jautājumi.

2.1. Sadarbība transporta jomā

Informāciju par transporta jautājumiem sniedza un ar viedokļiem apmainījās Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas Satiksmes ministriju pārstāvji.

2.1.1. Pierobežas ceļu rekonstrukcija:

Puses atzīmēja, ka starp Latvijas un Lietuvas par transportu atbildīgajām ministrijām un to padotības iestādēm – VAS “Latvijas Valsts ceļi” un Lietuvas autoceļu direkciju ir izveidojusies veiksmīga sadarbība. Tika ziņots par Interreg V–A Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014. – 2020.gadam (turpmāk – Latvijas – Lietuvas programma) tiešā piešķiruma projektu “Pārrobežu ceļu infrastruktūras uzlabošana labākam reģionālo centru savienojumam un darba mobilitātes veicināšana pierobežas apgabalos” (“EASYCROSSING”). Projekta ietvaros ir plānots veikt trīs ceļa posmu rekonstrukciju abpus abu valstu robežām kopumā vairāk kā 46 km garumā. Tāpat tika minēts, ka abu valstu ceļu administrācijas ir identificējušas papildus vairākus ceļa posmus, kurus būtu nepieciešams rekonstruēt nākotnē, tādējādi uzlabojot savienojumus starp galvenajām apdzīvotajām vietām abpus robežai un nodrošinot pierobežas iedzīvotājiem vieglāku nokļūšanu un pieeju darba vietām, kā arī piekļuvi pakalpojumiem.

Puses arī apmainījās ar informāciju par plāniem attīstīt piekrastes līnijas veloinfrastruktūru pierobežas reģionos. Baltijas jūras piekrastē gan Lietuvas, gan Latvijas pusē ir starptautisks EuroVelo 13 (“Dzelzs priekšvara”) velomaršruts, kura attīstība paredzēta arī VARAM izstrādātā “Valsts ilgtermiņa tematiskā plānojuma Baltijas jūras piekrastes publiskās infrastruktūras attīstībai” ietvaros. Pašreiz Latvijā notiek arī Velosatiksmes attīstības valsts plāna projekta izstrāde un arī tajā pašreizējā darba redakcijā pie ilgtermiņa pasākumiem paredzēta piekrastes veloinfrastruktūras attīstība. Lietuvas puse informēja, ka šobrīd tiek attīstīta veloinfrastruktūra posmos Klaipēda – Nēringa – Palanga un līdz 2020.gadam ir plānots izveidot velotrasī līdz Latvijas robežai, kā arī ir plānots ieguldīt veloinfrastruktūrā posmā Klaipēda-Liepāja.

Puses vienojās turpināt sadarbību un problēmu gadījumā risināt tās, iesaistot abu pušu kompetentās iestādes.

2.1.2. Projekta „Rail Baltica” īstenošana

Puses ziņoja par progresu “Rail Baltica” projekta attīstībā – šobrīd gan Latvijā, gan Lietuvā jau ir uzsāktas finansēšanas līgumā ar Eiropas Savienības transporta jomas programmu pārvaldītāju Inovāciju un tīklu izpildaģentūru plānoto aktivitāšu īstenošanu, notiek nepieciešamās zemes atsavināšanas darbi un tiek izstrādāti tehniskie projekti. Tāpat tika atzīmēts, ka Lietuvas parlaments kā noslēdzošais 2017.gada 10.oktobrī ratificējis starpvaldību līgumu par “Rail Baltica” dzelzceļa savienojuma izveidi, ko gada sākumā parakstīja Baltijas valstu premjerministri. Starpvaldību līguma ratifikācija ir Baltijas valstu apliecinājums ilgtermiņa saistībām “Rail Baltica” projekta realizācijai ar mērķi attīstīt publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru, kas šo valstu iedzīvotājiem un uzņēmējiem ir stratēģisks un saimnieciski nozīmīgs objekts. Līguma esamība demonstrē arī Eiropas Komisijai projekta briedumu un valstu gatavību realizēt “Rail Baltica” projektu, kas ir galvenais nosacījums, lai saņemtu Eiropas Savienības līdzfinansējumu nākamajā daudzgadu finansēšanas ietvarā.

Puses vienojās atbalstīt līgumā ar Inovācijas un tīklu izpildaģentūra iekļauto aktivitāšu īstenošanu.

2.1.3. Pierobežas dzelzceļa satiksmes atjaunošanas iespējas dzelzceļa posmā Reņģe – Mažeiki

Puses apmainījās ar viedokļiem par nojauktā sliežu ceļa posma Mažeiki – Reņģe jautājumu. Latvijas puse atzīmēja Eiropas Komisijas 2017.gada 2.oktobra lēmumu konkurences ierobežošanas lietā Nr.39813 un aicināja Lietuvas pusi laicīgi veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai atjaunotu nojaukto dzelzceļa infrastruktūru un atbilstoši informētu Latvijas pusi par veiktajiem darbiem. Lietuvas puse atzīmēja, ka valdība iedziļinājās šī jautājuma risināšanā, šobrīd ir nozīmīgi veikt situācijas analīzi, lai veidotu konstruktīvu dialogu ar Eiropas Komisiju ievērojot noteiktos termiņus – trīs mēnešu laikā pēc Eiropas Komisijas lēmuma pieņemšanas Lietuvas dzelzceļa uzņēmumam ir jāsagatavo rīcības plāns vai divu mēnešu un 10 dienu laikā Eiropas Komisijas lēmumu var pārsūdzēt.

Puses pieņēma zināšanai sniegto informāciju un abu pušu sniegtos argumentus. Latvijas puse sagaida, ka nojauktais ceļa posms Mažeiki-Reņģe tiks atjaunots.

2.1.4. Nepieciešamība grozīt līgumu starp Latvijas Republiku un Lietuvas Republiku “Par lidojumu informācijas telpas izveidošanu”

Lietuvas puse atzīmēja, ka ir svarīgi veikt nepieciešamos pasākumus attiecībā uz saistībām un lidojumu drošības jautājumiem gaisa trases segmentā NINTA-ADAXA un aicināja Latvijas pusi atsākt sarunas, lai iespējami īsā laikā parakstītu jaunu starpvaldību deleģēšanas līgumu par lidojumu informācijas telpas izveidošanu starp Lietuvas Republiku un Latvijas Republiku.

Latvijas puse atzīmēja, ka 2016. gadā abu valstu nacionālās uzraudzības iestādes jau ir parakstījušas vienošanos par drošības uzraudzību NINTA-ADAXA posmā. Latvijas puse arī atzīmēja, ka jebkurus citus identificētus kā nepieciešamus operatīvos jautājumus risina vienojoties un noslēdzot līgumus starp attiecīgajām iestādēm, kas ir atbildīgas par aviāciju.

Latvijas puse puda viedokli, ka, lai Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības 1998.gada 15.aprīļa līguma par lidojumu informācijas telpas izveidošanu vietā noslēgtu jaunu starpvaldību līgumu vai lai grozītu esošo līgumu, starp Latvijas Satiksmes ministriju un Lietuvas Satiksmes ministriju ir jāizveido darba grupa, kurā būtu arī pārstāvji no Ārlietu ministrijas, Tieslietu ministrijas, kā arī citām kompetentajām institūcijām.

Puses vienojās izveidot darba grupu, kuras sastāvā būtu pārstāvji no atbildīgajām Latvijas un Lietuvas ministrijām.

2.2. Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līguma „Par Latvijas – Lietuvas valsts robežas uzturēšanu un robežas pilnvaroto pārstāvju darbību” projekta izstrāde

Latvijas Iekšlietu ministrijas pārstāvis ziņoja par kopīgi izstrādātā Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līguma „Par Latvijas – Lietuvas valsts robežas uzturēšanu un robežas pilnvaroto pārstāvju darbību” projekta statusu un informēja, ka puses ir vienojušās par līguma saturu. Šobrīd Latvijas puse veic līguma tulkošanu angļu valodā un līdz 2017.gada beigām plāno to nosūtīt izvērtēšanai Lietuvas pusei. Pēc līguma projekta tulkojuma izvērtēšanas, katrai no dalībvalstīm ir paredzama līguma projekta saskaņošana nacionālā līmenī ar kompetentajām ministrijām. Pēc galīgās līguma projekta saskaņošanas un valdības pilnvarojuma saņemšanas, tas varētu tikt nodots parakstīšanai līdz 2018.gada beigām un pēc parakstīšanas nodots ratificēšanai parlamentā.

Latvijas – Lietuvas SVK sēdes dalībnieki pieņēma zināšanai, ka līgumu „Par Latvijas – Lietuvas valsts robežas uzturēšanu un robežas pilnvaroto pārstāvju darbību” ir plānots parakstīt līdz 2018.gada beigām.

2.3. Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgums "Par pārrobežu sadarbību neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā Latvijas un Lietuvas pierobežas teritorijā"

Latvijas Veselības ministrijas un Lietuvas Veselības ministrijas pārstāvji informēja par Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līguma "Par pārrobežu sadarbību neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā Latvijas un Lietuvas pierobežas teritorijā" izstrādes statusu. 2010.gada 24. septembrī Baltijas valstu premjerministri apstiprināja Veselības jautājumu darba grupas izveidi. Tās ietvaros tika izveidota ekspertu apakšgrupa neatliekamās medicīniskās palīdzības Baltijas valstu pierobežas teritorijās organizēšanai. Eksperti uzsāka līguma projekta izstrādi 2011.gadā. Līguma parakstīšanai lielākai šķērslis ir atšķirīgās neatliekamā medicīniskā palīdzības dienesta sistēmas – Lietuvā atšķirībā no Latvijas neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta sistēma nav vienota. Šobrīd Puses nav vienojušās par 2 līguma jautājumiem: pirmajā Latvijas pozīcija ir noslēgt līgumu, kas attiektos uz visu Latvijas -Lietuvas pierobežas teritoriju. Lietuvas puse piedāvā slēgt atsevišķus līgumus ar pašvaldībām. Otrais diskusiju jautājums ir par norēķiniem par sniegtajiem pirmās neatliekamās palīdzības pakalpojumiem. Latvijas puse piedāvā norēķinu sistēmu balstoties uz vidējo sniegtā pakalpojuma cenu, savukārt Lietuvas puse piedāvā bartera tipa risinājumu. Lietuvas puse atzīmēja, ka ir gatava turpināt darbu un vienoties par šiem diviem jautājumiem, taču tālākai virzībai ir nepieciešams politisks lēmums.

Puses vienojās turpināt darbu pie līguma, kas attiektos uz visu Lietuvas un Latvijas robežu, izstrādes.

Turpmāku sarunu rezultātā puses ir panākušas kompromisu un vienojušās, ka:

- pakalpojumi tiek sniegti bez atlīdzības sistēmas ietvaros,
- līgums darbojas visā pierobežas zonā,
- kā arī līgumu paredzēts noslēgt uz izmēģinājuma periodu - 3 gadiem.

Pašreiz puses strādā pie juridisku nianšu precizēšanas, lai drīzumā uzsāktu līguma ratificēšanas procedūru.

2.4. Labās prakses piemēri nodarbinātības sektorā

Latvijas Labklājības ministrijas pārstāvis un Lietuvas Sociālā nodrošinājuma un nodarbinātības lietu ministrijas pārstāvis informēja Latvijas – Lietuvas SVK sēdes dalībniekus par pārrobežu sadarbības labo praksi starp abu valstu ministrijām un to padotības iestādēm, kā piemēru minot Latvijas Valsts darba inspekcijas dalību Eiropas Savienības Nodarbinātības un sociālās inovācijas programmas projekta par nosūtītajiem darbiniekiem īstenošanu, kur vadošā institūcija ir Lietuvas Projektu vadības un mācību centrs. Tika atzīmēta arī padotības iestāžu sadarbība Baltijas mērogā, kas notiek noslēgto sadarbības līgumu ietvaros. Darba tiesisko attiecību, darba drošības un veselības aizsardzības jomā šāds līgums noslēgts starp Latvijas un Lietuvas Valsts darba inspekcijām. Savukārt informējot par nodarbinātības jautājumu risināšanu tika atzīmēts Latvijas Nodarbinātības valsts aģentūras noslēgtais sadarbības līgums ar Lietuvas Darba biržu un Igaunijas Nodarbinātības apdrošināšanas fondu, kura galvenie sadarbības virzieni ir:

- 1) sabiedrības grupu, kas ir mazāk aizsargātas darba tirgū – ilgstošo bezdarbnieku, pirmspensijas vecuma cilvēku, personu ar invaliditāti, jauniešu – integrēšana darba tirgū, pieredzes un labās prakses apmaiņa;
- 2) nodarbinātības dienestu attīstīšana un modernizēšana, tostarp jaunu darba metožu izstrāde, elektroniskās vides un moderno tehnoloģiju izmantošana darba devējiem un bezdarbniekiem sniegto pakalpojumu nodrošināšanā.

Latvijas – Lietuvas SVK dalībnieki tika informēti arī par abu valstu nodarbinātības dienestu filiāļu veiksmīgas sadarbības piemēriem reģionālā līmenī.

Pārrobežu sadarbības kontekstā īpaši tika akcentēts Eiropas nodarbinātības dienestu tīkla jeb EURES ietvars. Tam ir īpaša loma pārrobežu darba tirgus mobilitātes veicināšanā un informācijas apmaiņā par darba tirgus situāciju pierobežas reģionos. EURES projektu ietvaros Latvijas Nodarbinātības valsts aģentūras organizētajos pasākumos piedalās Lietuvas kolēģi, un otrādi – uz Lietuvas darba biržas organizētajiem pasākumiem dodas Nodarbinātības valsts aģentūras darbinieki. Tāpat EURES tīkla ietvaros notiek informācijas apmaiņa par brīvajām darba vietām kaimiņvalstī.

Puses vienojās, ka pārrobežu sadarbība nodarbinātības jomā būtu jāstiprina arī turpmāk.

2.5. Pierobežas pašvaldību sadarbība klimata pārmaiņu jautājumos

VARAM un Lietuvas Vides ministrijas pārstāvji iepazīstināja Latvijas – Lietuvas SVK dalībniekus ar informāciju par pieredzi saistībā ar pašvaldību lomu klimata pārmaiņu mazināšanā un pielāgošanos klimata pārmaiņām. Atsaucoties uz Parīzes nolīgumu klimata pārmaiņu jomā, kā arī rīcības plānā minētajām aktivitātēm, tika uzsvērts, ka daudzos aspektos pašvaldībām ir būtiska nozīme, lai sasniegtu klimata politikas mērķus. Puses atzīmēja galvenos klimata pārmaiņu izaicinājumus Eiropā, kā arī vietēja mēroga izaicinājumus Latvijā un Lietuvā, kas lielākoties ir ļoti līdzīgi – Baltijas jūras, upju un ezera ūdens līmeņa paaugstināšanās, nokrišņi vai to neesamība, plūdi, siltumnīcefekta gāzu emisijas, lielas energoresursu patēriņa izmaksas, energoefektivitātes trūkums u.c. Latvijas – Lietuvas SVK dalībnieki tika iepazīstināti ar klimata pārmaiņu politikas tiesisko ietvaru Latvijā un Lietuvā, ar iespējamiem pasākumiem, kas palīdzētu pielāgoties klimata pārmaiņām, kā arī ar iespējamiem instrumentiem un iniciatīvām pašvaldību atbalstam klimata jautājumu risināšanai. Tika pieminēta pašvaldību aktīva iesaistīšana valdības finansēto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas projektos. Tomēr tika uzsvērts, ka pašvaldībām jāizstrādā un jāīsteno visaptveroši rīcības plāni klimata pārmaiņu mazināšanai un pielāgošanai. Tika uzsvērtas Pilsētas mēru pakta enerģētikas un klimata jomā nozīme. Tāpat Latvijas puse sniedza veiksmīgas sadarbības piemēru projektā “Save@work”, kura ietvaros notiek energotaupības sacensības starp 180 valsts iestāžu ēkām no 9 valstīm, Latvijas pašvaldībām šajā projektā mērķis ir samazināt energopatēriņu par 9 %. Noslēgumā tika secināts, ka ir nepieciešams nodrošināt pašvaldību aktīvāku līdzdalību klimata politikas īstenošanā, svarīgi sasaistīt dalību Pilsētas mēru pakta aktivitātēs ar katras valsts nacionālām prasībām un katras pašvaldības iespējām, būtu lietderīgi attīstīt aktīvāku sadarbību starp pašvaldībām (tostarp pārrobežu sadarbību), kā arī ir būtiski uzlabot pašvaldību kapacitāti, t.sk, zināšanas klimata politikas jomā.

Puses vienojās, ka sadarbība starp pašvaldībām (tostarp pārrobežu sadarbība) būtu jāstiprina, lai panāktu klimata politikas mērķu sasniegšanu.

Ar šo jautājumu noslēdzās pirmā Latvijas – Lietuvas SVK sēdes daļa (tematiskā), otrā Latvijas – Lietuvas SVK sēdes daļa bija informatīva un tajā tika skatīti šādi jautājumi:

2.6. Latvijas –Lietuvas pārrobežu sadarbības perspektīvas

2.6.1. Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas progress

VARAM pārstāvis informēja par sadarbības iespējām Latvijas – Lietuvas programmas ietvaros, tika prezentēta vispārēja informācija par atbalstāmajām aktivitātēm, Latvijas – Lietuvas programmas saņēmējiem un pieejamo finansējumu: Programmas teritorija ietver Latvijā – Kurzemi, Zemgali, Latgali un Lietuvā – Klaipēdas, Telšu, Šauļu, Panevėžas, Utenas un Kauņas apriņķi.

Programmas mērķis ir sekmēt Programmas reģionu ilgtspējīgu sociālekonomisko attīstību, palīdzot tos padarīt konkurētspējīgākus un pievilcīgākus dzīvošanai, komercdarbībai un tūrismam.

Programmai ir četri prioritārie virzieni:

1. ilgtspējīga un tīra vide
2. atbalsts nodarbinātībai un darbaspēka mobilitātei
3. sociālā iekļaušana kā teritoriālās attīstības priekšnoteikums
4. uzlabota dzīves kvalitāte efektīvu publisko pakalpojumu un labas pārvaldes rezultātā.

Kopējais programmas finansējums projektu īstenošanai ir 51 668 229 *euro*.

Tāpat SVK sēdes dalībnieki tika iepazīstināti ar Latvijas – Lietuvas programmas pirmā atklātā projektu konkursa rezultātiem un otrā konkursa norises gaitu un progresu: pirmā projektu konkursa rezultātā apstiprinātajam 41 projektam ir piešķirti 20,24 miljoni *euro* un otrajā konkursā, kurā uz sēdes norises brīdi notiek projektu pieteikumu vērtēšana, ir pieejams finansējums 22,43 miljoni *euro* apmērā.

Papildus tika sniegta informācija par atbalstītajiem Latvijas – Lietuvas programmas projektiem, tai skaitā par projektu "Balts Road", kura ietvaros tiek līdzfinansēta Baltu vienības dienas svinību organizēšana, kas 2017.gadā notika Palangā, Lietuvā, un 2018.gadā tiks organizēta Jelgavā, Latvijā. Tika atzīmēts, ka Latvija augstu vērtē sadarbību ar Lietuvu arī Eiropas Kaimiņattiecību instrumenta Latvijas – Lietuvas – Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020.gadam ietvaros.

Lietuvas Iekšlietu ministrijas pārstāvis pateicās VARAM kā programmas vadošajai iestādei par konstruktīvo sadarbību, īstenojot Latvija-Lietuva programmu, un izteica cerību, ka šī programma pastāvēs arī nākamajā plānošanas periodā pēc 2020. gada.

2.6.2. Pārrobežu sadarbība pēc 2020.gada

VARAM pārstāvis prezentēja Eiropas Komisijas paziņojumu "Izaugsmes un kohēzijas veicināšana ES pierobežas reģionos", ko 2017.gada 20.septembrī prezentēja par reģionālo politiku atbildīgā Eiropas Komisijas komisāre Korīna Krecu (*Corina Crețu*), kurā ir piedāvāts īstenot darbības ar mērķi veicināt Eiropas Savienības mēroga sadarbību un atklāt diskusiju par teritoriālo dimensiju Eiropas Savienības nozaru politikās (digitālais tirgus, veselība, transports), īpašu uzmanību veltot tādiem aspektiem kā:

- o Likumdošanas procesa uzlabošana nacionālajā līmenī;
- o Pārrobežu e-pārvaldes projektu ieviešana;
- o Atbalsts pārrobežu nodarbinātībai;
- o Daudzvalodības veicināšana pierobežā;
- o Pārrobežu transporta pieejamība;
- o Veselības aprūpes iestāžu koplietošana.

Tāpat Latvijas puse informēja par Latvijas sākotnējo pozīciju par Eiropas teritoriālo sadarbību pēc 2020.gada, paužot viedokli, ka Eiropas Teritoriālās sadarbības programmām vajadzētu saglabāt būtisko un pozitīvo lomu Eiropas integrācijas procesā un sadarbības starp dažādiem Eiropas reģioniem veicināšanā, tai skaitā:

- o saglabājot saikni ar Kohēzijas politiku;

- saglabājot trīs sadarbības veidus (pārrobežu, transnacionāla un starpreģionu sadarbība) un nodrošinot atbilstošu finansējuma apjomu.

Tika atzīmēts, ka Latvija augstu novērtē līdzšinējo sadarbību ar Lietuvu stratēģiskajos jautājumos un aicina arī uz turpmāku sadarbību un informācijas apmaiņu starp Latvijas un Lietuvas kolēģiem Eiropas Savienības mēroga diskusijās par Kohēzijas politikas nākotni un pārrobežu sadarbības veicināšanu.

Lietuvas Iekšlietu ministrijas pārstāvis sniedza papildus informāciju par Septīto Ekonomikas, Sociālās un teritoriālās kohēzijas ziņojumu, kuru 2017.gada 9.oktobrī publicēja Eiropas Komisija, uzsverot, ka attīstības virziens ir vairāk vērsts uz mazāk attīstītiem un pierobežas reģioniem, lai novērstu komunikāciju un transporta savienojumu, kā arī nepieciešamo pakalpojumu trūkumu šajos reģionos. Lietuva un Latvija atbalsta INTERREG programmu darbību arī nākotnē, jo tām ir ievērojama pievienotā vērtība integrācijas procesam, reģionu attīstībai un mijiedarbībai.

Puses vienojās cieši sadarboties un piedalīties diskusijās par kohēzijas politikas nākotni dažādos formātos un pasākumos, atbalstot Eiropas teritoriālo sadarbību jeb INTERREG, jo īpaši pārrobežu sadarbību Latvijā un Lietuvā pēc 2020. gada.

2.7. Informācija par Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas kopīgiem simtgades svinību projektiem:

Latvijas Kultūras ministrijas Latvijas valsts simtgades biroja pārstāve prezentēja abu valstu simtgades atzīmēšanai veltītus kopējos kultūras pasākumus. Liela daļa pasākumu notiek sadarbojoties visām trīs Baltijas valstīm. Tika minēti gan pasākumi, kas jau ir notikuši, gan arī plānotie kopīgie pasākumi, piemēram Latvijas Nacionālā arhīva sadarbībā ar Lietuvas Centrālo Valsts arhīvu un Igaunijas Nacionālo arhīvu, veidotā izstāde „Baltijas ceļš – akcija brīvības vārdā”, Baltijas valstu Nacionālo operas izrāžu un koncertu apmaiņas programma 2018.gadā, Baltijas valstu Nacionālo bibliotēku kopīgā izstāde “Tiks aizliegts. Baltijas grāmata 1918-1940”, kā arī daudz citi simtgades svinību pasākumi, kuru norise plānota gan Latvijā, gan Lietuvā, gan citās valstīs.

Latvijas – Lietuvas SVK pieņemtie lēmumi 2017.gadā:

- 1) apstiprināt grozījumus un parakstīt Latvijas – Lietuvas SVK nolikuma jauno redakciju;
- 2) turpināt sadarbību pierobežas ceļu rekonstrukcijas un projekta “Rail Baltica” jautājumos;
- 3) pieņemt zināšanai Latvijas nostāju, ka no Lietuvas puses tiek sagaidīta nojauktā ceļa posma Mažeiki-Reņģe atjaunošana;
- 4) izveidot darba grupu, kuras sastāvā būtu pārstāvji no atbildīgajām Latvijas un Lietuvas ministrijām darbam ar līgumu starp Latvijas Republiku un Lietuvas Republiku “Par lidojumu informācijas telpas izveidošanu”;
- 5) pieņemt zināšanai, ka Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgumu „Par Latvijas – Lietuvas valsts robežas uzturēšanu un robežas pilnvaroto pārstāvju darbību” ir plānots parakstīt līdz 2018.gada beigām;
- 6) turpināt darbu pie Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līguma ”Par pārrobežu sadarbību neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā Latvijas un Lietuvas pierobežas teritorijā”, kas attiektos uz visu Lietuvas un Latvijas robežu, izstrādes;
- 7) turpināt sadarbību nodarbinātības jomā;
- 8) stiprināt sadarbību starp pašvaldībām (tostarp pārrobežu sadarbība), lai panāktu

klimata politikas mērķu sasniegšanu;

- 9) cieši sadarboties un piedalīties diskusijās par kohēzijas politikas nākotni dažādos formātos un pasākumos, atbalstot Eiropas teritoriālo sadarbību jeb INTERREG, jo īpaši pārrobežu sadarbību Latvijā un Lietuvā pēc 2020. gada.

3. Turpmākā darbība Latvijas – Lietuvas SVK ietvaros 2018. gadā

Latvijas – Lietuvas SVK sēde atbilstoši SVK nolikumam 2018.gadā jāorganizē Lietuvas pusei.

Pamatojoties uz iepriekšminēto, turpmāk ir nepieciešams:

3.1. atbildīgajām institūcijām, kuru pārstāvji ir apstiprināti Latvijas – Lietuvas SVK, atbilstoši savai kompetencei:

3.1.1. nodrošināt un sekmēt Latvijas – Lietuvas SVK pieņemto lēmumu īstenošanu atbilstoši 2017.gada sēdē noteiktajiem sadarbības virzieniem un pēc pieprasījuma informēt VARAM par informatīvā ziņojuma 2.punktā noteikto uzdevumu izpildes gaitu;

3.1.2. piedalīties un savas kompetences ietvaros pārstāvēt Latvijas intereses nākamajā Latvijas – Lietuvas SVK sēdē.

3.2. VARAM:

3.2.1. piedalīties nākamās Latvijas – Lietuvas SVK sēdes, kuru organizēs Lietuva puse, darba kārtības un izskatāmo jautājumu sagatavošanā, koordinējot Latvijas puses pozīcijas, kā arī piedalīties sēdes vadībā;

3.2.2. nepieciešamības gadījumā aktualizēt Latvijas delegācijas sastāvu dalībai Latvijas – Lietuvas SVK sēdē;

3.2.3. trīs mēnešu laikā pēc Latvijas – Lietuvas SVK sēdes protokola parakstīšanas sagatavot un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iesniegt Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu par pārrobežu sadarbības stiprināšanu Latvijas – Lietuvas SVK ietvaros.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs

K.Gerhards

Vīza:
valsts sekretārs

R.Muciņš

23.02.2018.
3 048
V.Prokopoviča
67026471
vita.prokopovica@varam.gov.lv